

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Aluevaltuusto 27.9.2022
Aluehallitus 12.9.2022

Sisällys

1	Hyvinvointialueen investointisuunnitelma	3
1.1	Investointisuunnitelman juridinen tausta	3
1.2	Investointisuunnitelman hyväksyminen	4
1.3	Investointisuunnitelman suhde pitkäaikaiseen rahoitukseen	5
1.4	Investointisuunnitelman sisältö	6
1.5	Investointisuunnitelman käsittely Etelä-Suomen yhteistyöalueella	7
2	Investointisuunnitelman 2023–2026 ja 2024–2027 yhteenveto	8
3	Sosiaali- ja terveystuollon osasuunnitelma vuosille 2023–2026 ja 2024–2027	11
3.1	Pysyvät vastaavat	12
3.1.1	Rakennukset	12
3.1.2	Laite- ja kalustohankinnat	12
3.1.3	ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	13
3.1.4	Muut investoinnit	17
3.2	Investointeja vastaavat sopimukset	17
3.2.1	Rakennukset	18
3.2.2	Laite- ja kalustohankinnat	18
3.2.3	ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	19
3.3	Omaisuuksien luovutukset	19
4	Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2023–2026 ja 2024–2027	21
4.1	Pysyvät vastaavat	22
4.1.1	Rakennukset	22
4.1.2	Laite- ja kalustohankinnat	22
4.2	Investointeja vastaavat sopimukset	23
4.2.1	Rakennukset	23
4.2.2	ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	24
4.3	Omaisuuksien luovutukset	24

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

1 Hyvinvointialueen investointisuunnitelma

1.1 Investointisuunnitelman juridinen tausta

Hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 25 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman tulee perustua sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin sekä väestön palvelutarpeeseen. Hyvinvointialueen on valittava sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset, ja siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmassa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.

Hyvinvointialue saa toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon investoinnin tai sosiaali- ja terveydenhuollon investointia vastaavan sopimuksen taikka sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilan, kiinteistön tai muun pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutuksen vain, jos se sisältyy sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan ensimmäiselle tilikaudelle. Hyvinvointialueen on omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin sosiaali- ja terveydenhuollon investointi tai sosiaali- ja terveydenhuollon investointia vastaava sopimus taikka sosiaali- ja terveydenhuollon pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyyn sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman kanssa.

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 11 §:n mukaan pelastustoimen osasuunnitelman tulee perustua valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin sekä kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä onnettomuusuhkiin ja muihin uhkiin. Hyvinvointialueen on valittava pelastustoimen osasuunnitelmaan hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset, ja siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia hyvinvointialueen pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus. Hyvinvointialue saa toteuttaa investoinnin tai investointia vastaavan sopimuksen taikka toimitilan, kiinteistön tai

muun pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutuksen vain, jos se sisältyy ministeriön hyväksymään osasuunnitelmaan ensimmäiselle tilikaudelle.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainan ottovaltuuksista. Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa vain hyväksytyin investointisuunnitelman investointien rahoittamiseen.

Hyvinvointialueen on lisäksi omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyin osasuunnitelman kanssa.

1.2 Investointisuunnitelman hyväksyminen

Voimaanpanolain (616/2021) 61 §:n mukaan hyvinvointialueuudistuksen siirtymävaiheen investointisuunnitelma vuosille 2023–2026 tulee toimittaa ministeriöille 1.10.2022 mennessä. Lisäksi hyvinvointialueiden on valmisteltava ja toimitettava ministeriöille kuluvan vuoden loppuun mennessä investointisuunnitelma vuosille 2024–2027. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella investointisuunnitelmat on teknisesti yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi siten että vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmasta ei tarvitse tehdä päätöstä erikseen. Tämän perusteella liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa vuodet 2023 ja 2024 ovat molemmat sitovia, kun perustilanteessa investointisuunnitelmassa vain ensimmäinen vuosi on sitova.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Ministeriöt voivat joko hyväksyä tai hylätä osasuunnitelman. "

Ministeriöt ilmoittavat hyvinvointialueille investointisuunnitelmien 2023-2026 hyväksymisistä viimeistään 30.11.2022. Keväällä 2023 valtioneuvosto päättää hyvinvointialueen lainanottovaltuuden, jolloin hyvinvointialue voi täydentää toimittamaansa investointisuunnitelmaa. Vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmista ministeriöt tekevät päätökset toukokuussa 2024.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö.

Osasuunnitelma voidaan jättää hyväksymättä, jos:

1. siinä ei ole osoitettu rahoitusta kaikille siihen sisältyville investoinneille ja investointia vastaaville sopimuksille;
2. se on ristiriidassa hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa;

3. on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus voitaisiin toteuttaa kustannustehokkaammin hyvinvointialueiden välisenä yhteistyönä; tai
4. on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus taikka tällainen luovutus ei edistäisi sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavaa järjestämistä.

Vaikutuksiltaan laajakantoisella investoinnilla ja investointia vastaavalla sopimuksella sekä tällaisella luovutuksella tarkoitetaan sellaista hanketta, jolla olisi pitkäkestoisia ja merkittäviä vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon toteuttamistapaan, saatavuuteen, saavutettavuuteen tai laatuun hyvinvointialueella taikka joka vaikuttaisi merkittävästi hyvinvointialueiden väliseen työnjakoon tai yhteistyöhön. Taloudellisesti merkittävällä investoinnilla ja investointia vastaavalla sopimuksella sekä tällaisella luovutuksella tarkoitetaan sellaista hanketta tai sellaisen hankkeen osaa, joka vaikuttaisi hyvinvointialueen talouteen pitkäaikaisesti olennaisella tavalla vaikuttamalla hyvinvointialueen mahdollisuuksiin toteuttaa muita sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeita tai järjestää väestön tarpeenmukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

1.3 Investointisuunnitelman suhde pitkäaikaiseen rahoitukseen

Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseen. Investointisuunnitelma siten määrittelee, kuinka paljon hyvinvointialue voi enintään ottaa lainaa. Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden pitkäaikaisen lainan enimmäismäärän. Lainavaltuutta voi käyttää useana vuotena, mikäli investointien toteuttaminen niin edellyttää. Valtioneuvoston aiemmat päätökset lainanottovaltuuksien laskennassa otetaan huomioon seuraavan vuoden lainanottovaltuuden määrässä.

Toisaalta hyvinvointialuetta koskevassa laissa lainanhoitokate on asetettu tavoitetasolle, jotta hyvinvointialue voi selvitä lainanlyhennyksistään. Lainanottovaltuuden määrä on siten riippuvainen kunkin hyvinvointialueen taloudellisesta tilanteesta ja lainakannasta. Jos hyvinvointialueella on jo toteutettu merkittäviä investointeja, sen lainanottokyky ja -valtuus voivat olla alhaisella tasolla tai negatiivisia. Tästä johtuen hyvinvointialueiden investointien suunnittelun onnistumisella on suuri merkitys hyvinvointialueen talouden ja toiminnan kannalta. Hyvinvointialueiden lainanottovaltuus ei koske kuntayhtymiltä hyvinvointialueille siirtyviä olemassa olevia lainoja tai niiden uusimista.

Hyvinvointialueen lainanottovaltuus on hyvinvointialueen laskennalliseen lainanhoitokatteeseen perustuvan enimmäismäärän ja tilikauden alun ennakoidun lainamäärän erotus. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja summa jaetaan

korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainamäärä kymmenellä. Lainanottovaltuuden määrää laskettaessa laskennallisen lainanhoitokatteen arvo on yksi. Vuosikatteen arvona käytetään hyvinvointialueen tilikautta edeltävän vuoden talousarvion mukaista arvoa, jota voidaan oikaista hyvinvointialueen talouden seurannan tiedoilla.

Käytännössä hyvinvointialueen vuosikate tulee olla positiivinen, jotta hyvinvointialue voi selviytyä lainojen lyhennyksistä. Hyvinvointialueen enimmäislainamäärä voidaan myös laskea kertomalla vuosikate 10:llä. Enimmäislainamäärästä vähennetään tilikauden alun ennakoitu lainamäärä, jolloin erotus on lainanottovaltuus. Lainamäärää laskettaessa myös lyhytaikaiset lainat otetaan mukaan lainamäärään (sekä alun perin alle vuoden takaisinmaksuajalla nostetut, että pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset).

Valtioneuvosto on päättänyt 16.6.2022 (VM/2022/109) hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2023. Hyvinvointialueiden lainanottovaltuudet vuodelle 2023 perustuvat hyvinvointialueelle siirtyvien sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien vuoden 2021 tilinpäätösten ja vuoden 2022 talousarvioiden tietoihin. HUS-yhtymän lainanottovaltuus määritellään vastaavilla tiedoilla. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2023 on 351,4 milj. euroa.

1.4 Investointisuunnitelman sisältö

Investointisuunnitelma sisältää yhteenveto-osan lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon, että pelastustoimen osasuunnitelmat.

Investointisuunnitelma on sisällöllisesti jaettu investointeihin, investointeja vastaaviin sopimuksiin, omaisuuden luovutuksiin sekä investointitukiin. Investoinnit sekä investointeja vastaavat sopimukset ovat luokiteltu rakennuksiin, laitteisiin ja kalustoon, ICT-hyödykkeisiin sekä muihin investointeihin.

Investoinnilla tarkoitetaan hyvinvointialueen omaan taseeseen kirjattavia maa-alueiden, rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintaa tai niiden perusparantamista. Investointeja ovat myös muut pitkävaikutteiset menot, kuten tietojärjestelmän tai osakkaiden hankinta tai osallistuminen toisen yhteisön investoinnin rahoittamiseen, silloin kun osallistumisesta on hyötyä myös hyvinvointialueen toiminnassa. Kiinteistöjen ylläpito- ja vuosikorjauksia, sekä mahdollisia vahinkojen korjauksia ei katsota investoinneiksi ja niitä ei voida kirjata taseeseen.

Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet ja leasing-rahoitetut hankkeet. Investointisuunnitelmaan nämä on esitettävä, koska näillä on vaikutusta jatkossa hyvinvointialueen kykyyn selviytyä

lainanlyhennyksistä. Investointeja vastaavat sopimukset kasvattavat hyvinvointialueen käyttömenoja ja heikentävät osaltaan vuosikatetta.

1.5 Investointisuunnitelman käsittely Etelä-Suomen yhteistyöalueella

Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kuuluu Etelä-Suomen yhteistyöalueeseen, johon kuuluvat Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Päijät-Hämeen hyvinvointialue sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Etelä-Suomen yhteistyöalueella HUS-yhtymällä on hallinnollinen vastuu yhteistyösopimuksesta. Yhteistyösopimus on tällä hetkellä valmistelussa.

Etelä-Suomen yhteistyöalueella investointeja on käyty läpi HUS:n johdolla. Käsittelyssä on todettu, että sekä tilojen että laite- ja kalustohankintojen osalta ei ole päällekkäisiä hankintoja. ICT-järjestelmien osalta on tekeillä useita asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointeja sekä hyvinvointialueiden perusjärjestelmien rakentamisia. Kyseisten ict-järjestelmien osalta toteuttamiseen vaikuttavat hyvinvointialueiden strategiat, jotka ovat vasta tekeillä, sekä hyvinvointialueiden resurssitilanne.

Taulukko 2: Investointien rahoitus

Investointien rahoitus	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Investointimenot	36 565 000	40 911 000	32 501 000	31 273 000	14 661 000	155 911 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-	-	-	-	-	-
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-78 000	-77 000	-108 000	-129 000	-110 000	-502 000
Investointien rahavirta	36 487 000	40 834 000	32 393 000	31 144 000	14 551 000	155 409 000

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ei ole tytäryhtiöitä, joten hyvinvointialueella ei muodostu konsernirakennetta, eikä siten investointisuunnitelmaan esitettäväksi konsernin investointeja. HUS-yhtymän tulee laatia oma investointisuunnitelma.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2023 on 351,4 milj. euroa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2023 lainatarpeeseen tulee vuoden 2023 investointien lisäksi huomioida asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen, joka toteutuu vuosina 2023-2027. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämisen kustannusarvio on 51 milj. euroa, josta 1 milj. euroa toteutuu vuonna 2023. Näin ollen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tulee käyttämään vuonna 2023 lainanottovaltuutta noin 85,8 milj. euroa. Vuoden 2024 lainatarve tulee olemaan noin 25,8 milj. euroa, koska asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistämisen vuoden 2024 investointikustannukset lasketaan vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2023-2026 ja 2024-2027

3 Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2023–2026 ja 2024–2027

Taulukko 3: Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2023-2026 ja 2024-2027

(euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Pysyvät vastaavat	32 936 000	37 282 000	28 277 000	25 933 000	10 543 000	134 971 000
Rakennukset	2 570 000	2 910 000	2 420 000	2 390 000	2 240 000	12 530 000
Laite- ja kalustohankinnat	5 104 000	7 626 000	3 307 000	6 483 000	1 303 000	23 823 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	24 562 000	26 746 000	22 550 000	17 060 000	7 000 000	97 918 000
<i>josta Asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointi</i>	<i>1 000 000</i>	<i>15 000 000</i>	<i>15 000 000</i>	<i>15 000 000</i>	<i>5 000 000</i>	<i>51 000 000</i>
Muut investoinnit	700 000	-	-	-	-	700 000
Investointeja vastaavat sopimukset	113 174 000	7 830 000	155 000	-	-	121 159 000
Rakennukset	98 854 000	7 230 000	-	-	-	106 084 000
Laite- ja kalustohankinnat	14 320 000	270 000	155 000	-	-	14 745 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	330 000	-	-	-	330 000
<i>Joiden vuotuinen vuokravastuiden muutos</i>	<i>3 044 000</i>	<i>3 146 000</i>	<i>- 97 000</i>	<i>- 1 554 000</i>	<i>-</i>	<i>4 539 000</i>
Omaisuuksien luovutukset	34 000	51 000	85 000	59 000	59 000	288 000
Laite- ja kalustohankinnat	34 000	51 000	85 000	59 000	59 000	288 000

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmalla vuosille 2023-2026 ja 2024-2027 varmistetaan, että sosiaali- ja terveyspalvelut pysyvät laadukkaina ja yhdenvertaisina koko Länsi-Uudenmaan alueella.

Ajoneuvokannan lisäyksellä varmistetaan mm. kotihoidon palveluiden kyky vastata lisääntyvään palvelun kysyntään.

Uusilla toimitiloilla korvataan vanhoja toimitiloja sekä hajallaan olevia toimitiloja, millä taataan palvelujen yhdenvertaisuus koko hyvinvointialueella. Uusilla toimitiloilla tavoitellaan muun muassa parempaa tilatehokkuutta sekä tuotannollisesta näkökulmasta parempaa arkkitehtuurista palvelevuutta.

3.1 Pysyvät vastaavat

3.1.1 Rakennukset

Rakennusten investoinnit sisältävät Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistamiin rakennuksiin tehtäviä perusparannuksia, sekä vuokrakiinteistöihin tehtäviä vuokralaisen vastuulla olevia toiminnallisia parannuksia.

Taulukko 4: Rakennukset

Rakennukset (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Kiinteistön perusparannus	2 570 000	2 910 000	2 420 000	2 390 000	2 240 000	12 530 000
Rakennukset yhteensä	2 570 000	2 910 000	2 420 000	2 390 000	2 240 000	12 530 000

3.1.2 Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankkeissa valtaosa investoinneista liittyy ensikertaiseen kalustamiseen. Vuoden 2024 osalta on varauduttu Inkoon ja Siuntion uusien sote-keskusten sekä Espoon uusien perhe- ja terveyskeskusten valmistumiseen ja näiden kalustamiseen. Vuodelle 2026 on varauduttu toimitilavuokrasopimusten mahdolliseen raukeamiseen, kun voimaanpanolain nojalla säädetty vuokra-asetus raukeaa. Tähän liittyen on varauduttu myös mahdollisten uusien tilojen kalustamiseen.

Toinen merkittävä erä on terveydenhuollon laitteet ja koneet, käsittäen hammashoidon hoitoyksiköt ja sairaalalaitteet. Hammashoidon hoitoyksiköitä ollaan uusimassa vuosien 2023–2027 aikana 111 kappaletta. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon laitteistohankinnat ovat sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmassa, koska luokittelussa ensihoito lasketaan kuuluvaksi osaksi sosiaali- ja terveystalveta. Pelastuslaitokselle ollaan hankkimassa vuosien 2023–2027 aikana 71 defibrilaattoria.

Laite- ja kalustohankinnat ovat esitetty hankittavaksi omaan taseeseen. Laite- ja kalustohankinnoissa tullaan tuoteryhmäkohtaisesti myöhemmin arvioimaan, mitkä laitteet hankitaan omaan taseeseen ja mitkä leasing-rahoituksella.

Taulukko 5: Uusien hammashoitoyksikköjen hankinnat

Hammashoitoyksikkö	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Hankittavien laitteiden lukumäärä	45	24	15	24	3	111

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Taulukko 6: Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ensikertainen kalustaminen	490 000	3 490 000	1 390 000	4 700 000	400 000	10 470 000
ICT-laitteet	1 436 000	881 000	399 000	142 000	-	2 858 000
Kalusto	220 000	200 000	160 000	140 000	140 000	860 000
Sairaalalaitteet ja -kalusto	2 566 000	1 733 000	1 220 000	1 180 000	763 000	7 462 000
Turvallisuushankinnat	392 000	1 322 000	138 000	321 000	-	2 173 000
Laite- ja kalustohankinnat yhteensä	5 104 000	7 626 000	3 307 000	6 483 000	1 303 000	23 823 000

3.1.3 ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden investoinnit käsittävät muun muassa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle kunnilta siirtyvien erillisten asiakas- ja potilasjärjestelmien yhtenäistämisen, palvelujen digitalisointia, siirtyvien tietojärjestelmien pakollisia päivityksiä sekä hyvinvointialueen yleisiä hallinnon ohjelmia.

Valtaosa ict-ohjelmien investoinneista on suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2023 ja 2024. Osassa hankkeita kehitystyö ulottuu pidemmälle aikavälille.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämistä toteutetaan vaiheissa. Tietojärjestelmien yhtenäistämällä päädytään ratkaisuun, jossa alueella on käytössä usean järjestelmän sijasta yksi järjestelmä kullakin sektorilla.

Taulukko 7: ICT-hankkeiden suunnitellut järjestämisvuodet

Hanke	2023	2024	2025	2026	2027
Asiakas- ja potilasjärjestelmän harmonisointi	X	X	X	X	X
Digitaalinen palvelukehitys	X	X	X	X	X
Tiedolla johtaminen ja analytiikka	X	X	X		
Toimipisteratkaisut	X	X	X		
Hankinnan hallintajärjestelmä	X	X			
Henkilöturvajärjestelmät	X	X			
ITSM-muutostyöt tai -hankinta	X	X			
Osaamisen hallinta	X	X			
Riskienhallinta	X	X			
Robotiikka ja automaatio	X	X			
Sote-tietoallas	X	X			
Talouden suunnittelu- ja raportointijärjestelmä	X	X			
Uudet perhekeskukset	X	X			
Tukipalveluiden asiakashallintajärjestelmä	X	X			
Sähköinen arkistointi	X	X			
Hilkka-toiminnanohjausjärjestelmän kilpailutus	X				
Kanta 2 -päivitykset	X				
Lainanhallintajärjestelmä	X				
Lifecare-versionvaihto	X				
Kilpailutukset: laatu- ja kustannustehokkuus		X	X	X	X
Asiakashallinnan ratkaisu		X	X		
Identiteetinhallinnan ratkaisu (IDM)		X			
Tavoiteasetannan ja -hallinnan järjestelmä		X			
Työvuorosuunnittelun kehittäminen		X	X		

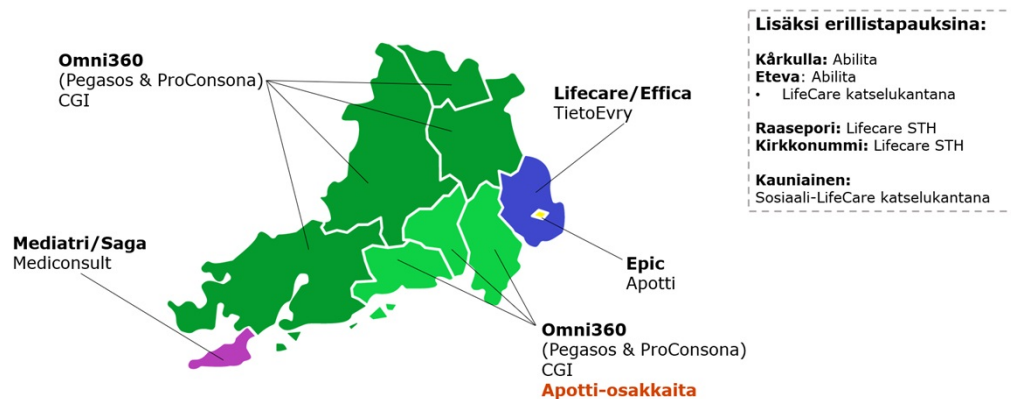
Investointikuvaus asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistämisestä

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämässä tavoitellaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle toiminnallisesti ja arkkitehtuurisesti eheää järjestelmäkokonaisuutta, joka parantaa toiminnallista tehokkuutta, digitalisaatiokyvykkyyttä sekä kustannustehokkuutta. Kokonaisuus on laaja ja investointi (sekä siitä realisoituvat hyödyt) toteutuu asteittain 4-6 vuoden kuluessa toteutusmallista riippuen.

Toiminnan käynnistyessä 1.1.2023 hyvinvointialueella on käytössä viiden eri toimittajan tarjoamaa pääjärjestelmää, sekä useita täydentäviä ratkaisuja mm. suun terveydenhuollossa sekä kotihoidossa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Kuva 1: Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakas- ja potilastietojärjestelmien lähtötilanne

Sirpaleinen lähtötilanne ei vastaa palvelutuotannon vaatimuksia ja tarkoittaa lähivuosille selkeitä toiminnallisia haasteita:

- Palvelurakenteen johtaminen haasteellista ja tiedontuotanto ei täysin mahdollista
- Henkilöstön osaamisvaatimukset kasvavat ja liikkuvuus vaikeutuu
- Asiakkaiden samanarvoisuus ja valinnanvapaus toteutuu huonosti tai ei lainkaan
- Tuottavuuden parantamiseen tähtäävien digipalveluiden kehittäminen vaikeaa ja kallista
- Asiakkaiden ja henkilöstön monikielisyyden tuki vaikeaa ja kallista
- Keskeiset vaatimukset tiedonhallinnan, tietosuojan ja tietoturvan kannalta vaikeita ja kalliita täyttää
- Ylläpitokustannukset merkittävät ja toimittajahallinta monimutkaista

Käytännössä hajanaisessa perusrakenteessa ei ole mahdollista täyttää asiakkaiden ja henkilöstön odotuksia digitaalisista työkaluista, tai hyödyntää teknologiakehityksen tuomia mahdollisuuksia tuottavuuden parantamiseksi mm etähoidon ja etähoivan osalta. Kriittistä kehitystä voidaan ja tuleekin tehdä aptj-harmonisoinnista riippumatta, mutta ratkaisematta perusarkkitehtuurin kysymyksiä kehittäminen jää pistemäiseksi ja lyhytjänteiseksi.

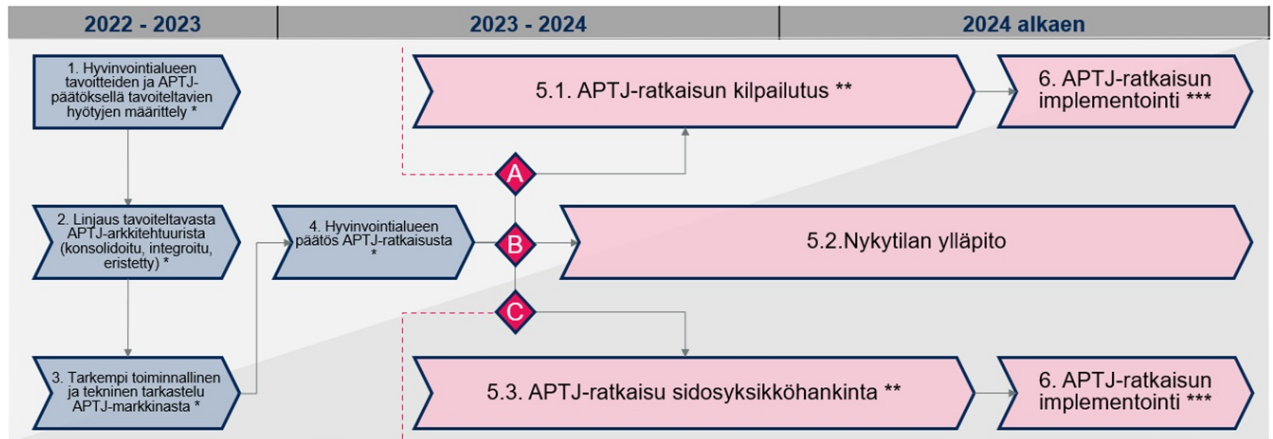
Ylläkuvatut haasteet ovat myös johdonmukaisesti ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan periaatteiden kanssa, eikä periaatteita voida sirpaleisessa kokonaisuudessa toteuttaa järkevin kustannuksin.

Vaihtoehtona investoinnille on nykyisen monitoimittajaympäristön ylläpito ja jatkokehitys. Tämä on lyhyellä aikajänteellä mahdollista ja tarpeellistakin harmonisoinnin monivuotisesta aikajänteestä johtuen. Ylläkuvatuista syistä johtuen monitoimittajamallia ei voida kuitenkaan pitää kestäväenä ratkaisuna. Sirpaleinen arkkitehtuuri ei ole tiedonhallintaperiaatteissa kuvattua modulaarisuutta, eikä siitä sellaista tule johtuen olemassa olevien ratkaisujen päällekkäisistä toiminnallisuuksista. Toisaalta jatkokehityksen lykkääminen aiheuttaisi myös kestäväntöntä teknistä velkaa, jonka korjaaminen tulisi lopulta huomattavan kalliiksi.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisoinnin toteutustapaa ei ole vielä valittu. Vaihtoehtoanalyyseissä on tunnistettu kolme keskeistä vaihtoehtoa:

- A. Julkinen hankinta kilpailutuksella
- B. Nykytilan säilyttäminen edellämainitusti
- C. Sidosyksikköhankinta

Kuva 2: Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisoinnin tiekartta ja skenaariovaihtoehdot

Investointisuunnitelmassa on varauduttu vuonna 2023 tapahtuvaan valmisteluvaiheeseen, jonka aikana markkinavuoropuhelun ja kustannusanalyysien kautta valmistaudutaan kesällä 2023 tehtävään etenemispäätökseen. Valitun etenemismallin mukaisesti toteutetaan hankinta ja käynnistetään käyttöönottoprojekti, joiden osalta arvioidaan investoinnin pääosan realisoituvan vuosina 2024-2027. Investointilaaajuus perustuu arvioon kokonaiskustannuksista, jotka tarkentuvat valitun etenemismallin myötä.

Varsinaista kustannushyötyanalyysiä ei prosessin tässä vaiheessa ole mahdollista laatia. Valtaosa hyvinvointialueen strategisista ja operatiivisista tavoitteista sekä vaatimuksista on vasta muodostumassa osana alueen käynnistysvaihetta. Näillä tekijöillä on vaikutuksia investoinnin lopulliseen laajuuteen sekä siitä tavoiteltaviin laadullisiin ja rahallisiin hyötyihin. Toisaalta myös nyky-ympäristön käyttö- ja kehityskustannukset tarkentuvat vasta kun valmisteluvaiheen muutostyöt on toteutettu, johtuen mm. teknisten käyttöpalveluiden muutoksista sekä kirjavien sopimusten yhteensovittamisesta.

Investoinnin toteutuksessa on mahdollista tehdä yhteistyötä niin alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Etelä-Suomen yhteistyöalueen organisaatiot ovat omien pääjärjestelmiensä osalta erilaisissa elinkaarivaiheissa, hankintavaiheesta jatkokehitysvaiheeseen. Alueella on myös vakiintuneesti käytössä useita erilaisia järjestelmiä, mahdollistaen yhteistyön liki riippumatta siitä mitkä ratkaisut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue hankintaprosessin lopputuloksena valitsee.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointitarvetta on käsitelty Etelä-Suomen yhteistyöalueen koordinaatiokokouksissa ja toimijoiden välillä on tunnistettu mahdollisuuksia

yhteistyöhön. Yhteistyömahdollisuudet alkavat konkretisoitua päätöksentekoprosessin edetessä. Vastaavasti valtakunnallisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointeja ja hankintaprosesseja on alkamassa useita. Yhteistyö ja yhteinen oppiminen on keskeistä tehokkaille hankkeille. Onnistumisen kannalta on myös keskeistä sovittaa hankkeita yhteen, jotta vältetään keskinäinen kilpailu resursseista ja osaajista.

Investoinnin toteuttaminen on monivuotinen ja raskas toiminnallinen muutos, mutta välttämätön järjestämisen integraation sekä kansallisten periaatteiden toteutumiseksi. Yhtenäisesti ja tehokkaasti toimiva hyvinvointialue tarvitsee yhtenäiset työkalut.

Taulukko 8: ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
ICT-ohjelmat	24 562 000	26 746 000	22 550 000	17 060 000	7 000 000	97 918 000
<i>josta Asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointi</i>	<i>1 000 000</i>	<i>15 000 000</i>	<i>15 000 000</i>	<i>15 000 000</i>	<i>5 000 000</i>	<i>51 000 000</i>
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	24 562 000	26 746 000	22 550 000	17 060 000	7 000 000	97 918 000

3.1.4 Muut investoinnit

Muihin investointeihin kuuluvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle hankittavat osakkeet ja osuudet. Vuonna 2023 on tarkoitus hankkia osakkuus Henkilöstöpalvelut Seure Oy:stä sekä Puro Tekstiilihuolto- ja palvelut Oy:stä. Osakkuudet liittyvät kriittisten tukipalvelutoimintojen järjestämiseen järjestämismuutoksen hallitun siirron varmistamiseksi.

Taulukko 9: Muut investoinnit

Muut investoinnit (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Muut investoinnit	700 000	-	-	-	-	700 000
Muut investoinnit	700 000	-	-	-	-	700 000

3.2 Investointeja vastaavat sopimukset

Investointeja vastaavissa sopimuksissa on eritelty vuosittain euromäärä, mikä on eri hankkeiden taloudellinen kokonaisvastuu hyvinvointialueelle sinä vuonna kun hankkeisiin sitoudutaan. Vuokravastuiden vuosittainen muutos kuvaa uusien ja

poistuvien vuokratilojen ja laitteiden vuokrien vuotuista erotusta, toisin sanoen miten hyvinvointialueen kokonaisvuokrat kehittyvät

3.2.1 Rakennukset

Investointeja vastaaviin sopimukseen kuuluvat uusien toimitilojen vuokrasopimukset. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimii pääosin vuokratiloissa, eikä ole rakennuttamassa omaan taseeseen tiloja. Vuokratiloista investointisuunnitelmassa on esitetty uusien tilojen vuokravastuiden kokonaismäärä sille vuodelle, milloin tila ollaan ottamassa käyttöön.

Toimitilahankkeet, niiden kokoluokat sekä vuokravastuuvaikutukset perustuvat kunnissa tehtyihin investointisuunnitelmiin, joita osaltaan ovat ohjanneet kuntien palvelutuotantosuunnitelmat. Hankkeet liittyvät terveydenhuollon toimitilakohteiden perusparantamiseen sekä vähäisessä määrin hoivatilojen ja suunterveydenhuollon toimitilojen tarkistuksiin. Näiden esitysten nettovaikutus tuleville vuosille vuokrasitoumusmielessä on vähäinen.

Hyvinvointialue tulee laatimaan oman palvelustrategian ja siihen perustuvan palveluverkkolinjaukset myöhemmin. Näiden linjausten perusteella täsmennetään kuntien kanssa nykyisiä suunnitelmia ja annetaan lopullinen sitoumus hankkeisiin.

Taulukko 10: Rakennukset

Rakennukset (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Rakennukset yhteensä	98 854 000	7 230 000	-	-	-	106 084 000

3.2.2 Laite- ja kalustohankinnat

Investointeja vastaaviin sopimukseen kuuluvat myös leasing-rahoitetut laitteet ja koneet. Uudet tietokoneet tullaan hankkimaan leasing-rahoituksella, samoin kuin kotihoidon ja muiden palvelualueiden tarvitsemat ajoneuvot. Lisäksi Kirkkonummen hyvinvointikeskuksen ensikertainen kalustaminen tullaan hankkimaan leasing-rahoituksella. Muut laite- ja kalustohankinnat on investointisuunnitelmassa kirjattu tasehankinnoiksi, mutta tuoteryhmäkohtaisesti tullaan myöhemmin arvioimaan tarkoituksenmukaisin rahoitusmalli.

Taulukko 11: Leasing-rahoituksella hankittavien ajoneuvojen lukumäärä

	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ajoneuvot	7	8	10	11	11	46

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Taulukko 12: Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ajoneuvo	1 145 000	270 000	155 000	-	-	1 570 000
Ensikertainen kalustaminen	7 500 000	-	-	-	-	7 500 000
ICT-laitteet	5 675 000	-	-	-	-	5 675 000
Laite- ja kalustohankinnat yhteensä	14 320 000	270 000	155 000	-	-	14 745 000

3.2.3 ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

Investointeja vastaaviin sopimuksiin kuuluvat myös pitkäaikaiset ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden sopimukset. ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden investoinnit sisältää Virve-verkko -hankkeen ensihoidon osuuden.

Taulukko 13: ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
ICT-ohjelmat		330 000				330 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet yhteensä		330 000				330 000

3.3 Omaisuuuden luovutukset

Omaisuuuden luovutukset käsittävät taseeseen hankittujen laitteiden myynnit, kun laitteet korvataan uusilla laitteilla. Summa muodostuu myytävän omaisuuden jäljellä olevasta tasearvosta.

Taulukko 14: Omaisuuuden luovutukset

Omaisuuuden luovutukset (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ajoneuvo	-	44 000	65 000	55 000	55 000	219 000
Lääkintälaitte	34 000	7 000	20 000	4 000	4 000	69 000
Omaisuuuden luovutukset yhteensä	34 000	51 000	85 000	59 000	59 000	288 000

Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2023-2026 ja 2024-2027

4 Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2023–2026 ja 2024–2027

Taulukko 15: Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2023-2026 ja 2024-2027

(euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Pysyvät vastaavat	3 628 000	3 629 000	4 225 000	5 340 000	4 118 000	20 940 000
Rakennukset	315 000	265 000	65 000	190 000	40 000	875 000
Laite- ja kalustohankinnat	3 313 000	3 364 000	4 160 000	5 150 000	4 078 000	20 065 000
Investointeja vastaavat sopimukset	30 025 000	1 440 000	5 000 000	-	-	36 465 000
Rakennukset	30 025 000	-	5 000 000	-	-	35 025 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	1 440 000	-	-	-	1 440 000
<i>Joiden vuotuinen vuokravastuiden muutos</i>	<i>993 500</i>	<i>497 000</i>	<i>390 000</i>	<i>370 000</i>	-	<i>2 250 500</i>
Omaisuuksien luovutukset	44 000	26 000	23 000	70 000	51 000	214 000
Laite- ja kalustohankinnat	44 000	26 000	23 000	70 000	51 000	214 000

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmalla vuosille 2023-2026 ja 2024-2027 varmistetaan, että pelastustoimen palvelut pysyvät laadukkaina ja yhdenvertaisina koko Länsi-Uudenmaan alueella.

Laitteiston ja kaluston uudistamisella varmistetaan, että pelastustoimella on ajanmukaiset ja toimivat ajoneuvot.

Uusilla toimitiloilla korvataan vanhoja toimitiloja sekä kasvatetaan paloasemaverkostoa, millä taataan palvelujen yhdenvertaisuus koko hyvinvointialueella.

4.1 Pysyvät vastaavat

4.1.1 Rakennukset

Rakennusten investoinnit sisältävät pelastuslaitoksen käyttämiin rakennuksiin ja alueisiin tehtävät investoinnit. Investointeihin kuuluvat Karjaan harjoitusalueella tehtävät työt sekä turvallisuusverkkorakentamista paloasemille. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue osallistuu myös Uudenmaan pelastuslaitosten yhteisen johtokeskuksen rakentamiseen. Lisäksi investoinnit käsittävät vuokrakiinteistöihin tehtäviä vuokralaisen vastuulla olevia toiminnallisia parannuksia, jotta tilat toimivat palvelukäytössä.

Taulukko 16: Rakennukset

Rakennukset (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Rakenteet	240 000	200 000	-	-	-	440 000
Kiinteistön perusparannus	75 000	65 000	65 000	190 000	40 000	435 000
Rakennukset yhteensä	315 000	265 000	65 000	190 000	40 000	875 000

4.1.2 Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat sisältävät pelastuslaitoksen käyttöön tarkoitetut ajoneuvot ja laitteet. Pelastuslaitokselle ollaan hankkimassa öljyntorjuntaveneitä ja erilaisia ajoneuvoja ja lisäksi väestöhälytinjärjestelmää uusitaan säännöllisesti.

Taulukko 17: Investointeina hankittavien ajoneuvojen lukumäärä

	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ajoneuvot	7	7	4	8	5	31

Taulukko 18: Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ajoneuvo	2 235 000	2 250 000	2 270 000	4 200 000	3 200 000	14 155 000
ICT-laitteet	207 000	90 000	107 000	105 000	53 000	562 000
Ensikertainen kalustaminen	40 000	130 000	-	80 000	-	250 000
Kalusto	645 000	835 000	1 645 000	765 000	825 000	4 715 000
Turvallisuushankinnat	186 000	59 000	138 000	-	-	383 000
Laite- ja kalustohankinnat yhteensä	3 313 000	3 364 000	4 160 000	5 150 000	4 078 000	20 065 000

4.2 Investointeja vastaavat sopimukset

Investointeja vastaavissa sopimuksissa on eritelty vuosittain euromäärä, mikä on eri hankkeiden taloudellinen kokonaisvastuu hyvinvointialueelle sinä vuonna kun hankkeisiin sitoudutaan. Vuokravastuiden vuosittainen muutos kuvaa uusien ja poistuvien vuokratilojen ja laitteiden vuokrien vuotuista erotusta, toisin sanoen miten hyvinvointialueen kokonaisvuokrat kehittyvät

4.2.1 Rakennukset

Investointeja vastaaviin sopimuksiin kuuluvat uusien toimitilojen vuokrasopimukset. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimii pääosin vuokratiloissa, eikä ole rakennuttamassa omaan taseeseen tiloja. Vuokratiloista investointisuunnitelmassa on esitetty uusien tilojen vuokravastuiden kokonaismäärä sille vuodelle, milloin tila ollaan ottamassa käyttöön.

Toimitilahankkeet, niiden kokoluokat sekä vuokravastuuvaikutukset perustuvat kunnissa tehtyihin investointisuunnitelmiin, joita osaltaan ovat ohjanneet kuntien palvelutuotantosuunnitelmat. Hankkeet liittyvät nykyisten toimitilojen perusparannuksiin, nykyisiä toimitiloja korvaaviin hankkeisiin sekä uusiin toimitiloihin. Tilahankkeiden vuokravaikutus hyvinvointialueen käyttötalouteen on vähäinen.

Hyvinvointialue tulee laatimaan oman palvelustrategian ja siihen perustuvan palveluverkkolinjaukset myöhemmin. Näiden linjausten perusteella täsmennetään kuntien kanssa nykyisiä suunnitelmia ja annetaan lopullinen sitoumus hankkeisiin.

Taulukko 19: Rakennukset

Rakennukset (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Rakennukset yhteensä	30 025 000	-	5 000 000	-	-	35 025 000

4.2.2 ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden investoinnit sisältää Virve-verkko - hankkeen.

Taulukko 20: ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
ICT-ohjelmat		1 440 000	-	-	-	1 440 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet yhteensä		1 440 000	-	-	-	1 440 000

4.3 Omaisuu den luovutukset

Omaisuu den luovutukset käsittävät taseeseen hankittujen laitteiden myynnit, kun laitteet korvataan uusilla laitteilla. Summat koostuvat omaisuu den jäljellä olevasta tasearvosta.

Taulukko 21: Omaisuu den luovutukset

Omaisuu den luovutukset (euroa)	2023	2024	2025	2026	2027	yht.
Ajoneuvo	36 000	15 000	17 000	15 000	8 000	91 000
Vene	2 000	5 000	-	30 000	18 000	55 000
Kalusto	6 000	6 000	6 000	25 000	25 000	68 000
Omaisuu den luovutukset yhteensä	44 000	26 000	23 000	70 000	51 000	214 000